

Studiestyresak: **19/10**

Saksnr.: 2019/5910

Møte: 18. oktober 2019

UNDERVISNINGSSPRÅK PÅ 100-EMNER

Realistutvalget har fått klager fra studenter som har vanskeligheter med å forstå forelesere på noen av de obligatoriske 100-emner. Det kan være at underviseren snakker gebrokkent norsk eller foreleser på et annet skandinavisk språk enn norsk. Realistutvalget ønsker derfor en åpning for bruk av engelsk undervisningsspråk i 100-emner i tilfeller hvor språket gjør forelesningen vanskelig å forstå.

Mange av dagens studenter har problemer med å forstå et annet skandinavisk språk eller gebrokkent norsk. Gjennom skole og media er det for dagens unge mye mer naturlig å kommunisere på engelsk, mens mange ikke lenger er vant til å høre dansk eller svensk i det daglige. I tillegg har vi en stor, og stadig voksende, andel studenter på bachelorprogrammene som ikke har norsk som sitt morsmål eller som ikke har gått på norsk skole. Mange av dem har lært seg norsk for å møte kravet for opptak til høyere utdanning i Norge.

Fakultetets studieseksjon sendte derfor før sommerferien et brev til instituttene og ba om å være oppmerksom på problemet. Fakultetet ba instituttene som et strakstiltak om å gå i dialog med studentene på 100-emner i begynnelsen av høstsemesteret og ta grep dersom studentene melder tilbake at underviseren er vanskelig å forstå. Fakultetet gjorde i brevet oppmerksom på at det ifølge studieforskriften ved UiB er mulig å fravike hovedregelen om norsk undervisningsspråk på 100-emner og gi undervisning på engelsk.

FORSKRIFT OM OPPTAK, STUDIER, VURDERING OG GRADER VED UNIVERSITETET I BERGEN

§ 5.7 Undervisningsspråk

- (1) Som hovedregel skal undervisningen på begynneremner (emner med 100-nummer) være på norsk. Fakultetet kan vedta en språkplan for undervisningen, og kan herunder fastsette kriterier for når hovedregelen her kan fravikes.
- (2) Det skal for hvert emne, på alle nivåer, fastsettes om undervisningen skal foregå på norsk eller engelsk. Denne bestemmelsen kan fravikes dersom alle studentene som deltar på emnet er registrert med norsk eller engelsk som morsmål eller førstespråk eller dersom det av faglige grunner er mest tilrådelig å bruke undervisere som ikke behersker norsk.
- (3) For emner i fremmedspråk eller i nordisk språk kan det fastsettes i studieplanen og/eller emnebeskrivelsen at undervisningen skal holdes på norsk, engelsk eller et annet språk.

Meningen med brevet var å gi studentene og foreleserne mulighet å bruke engelsk som hjelpemiddel i de tilfeller studentene har problemer med å skjønne faglig stoff på grunn av språket. Det var ikke meningen å åpne generelt for bruk av engelsk som undervisningsspråk på 100-emner. Dette kom ikke klart nok frem i brevet fra studieseksjonen, og det førte til reaksjoner fra fagmiljøer som med rette mener at det er viktig å holde fast på norsk undervisnings- og fagspråk på begynneremner.

Dette er fakultetet helt enig i, men det er likevel viktig å understreke at undervisningen skal gis på norsk og ikke på et annet skandinavisk språk. Vi forstår at det kan bli vanskelig å få undervisningskabalene til å gå opp, når omtrent halvparten av den vitenskapelige staben ikke har norsk som sitt morsmål. I utlysningsteksten til vitenskapelige stillinger ved vårt fakultet pleier det å stå «undervisningsspråket er i hovudsak norsk, og den som blir tilsett må kunne undervise på norsk eller

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

eit anna skandinavisk språk innan to år etter tilsetjinga». Det må likevel være slik at det undervises kun på norsk på begynneremner.

DRØFTING:

- Hvordan kan vi på best mulig måte sørge for at studentene våre får undervisning på 100-talls nivå på norsk?
- Hvordan kan vi sikre at studentene forstår pensumet og lærer seg norsk fagterminologi?
- Er det behov for en reglementsending?

Bergen 8. oktober 2019

MN/INSO

Vedlegg

- [Brev fra Realistutvalget](#)
- [Brev fra fakultetet datert 1.7.19 «Undervisningsspråk på 100-talls emner»](#)
- [Brev fra Gunnar Fløystad, Matematisk institutt, datert 23.9.19](#)
- [Brev fra gruppen for matematikdidaktikk, Matematisk institutt, datert 25.9.19](#)
- [Dekanbloggen: Kvifor treng vi å undervise på norsk](#)